

De nye selvklæbende

Spørgekassen har denne gang et lidt andet indhold end normalt. Det drejer sig om de helt nye frimærker fra Post Danmark. De selvklæbende især.

Afvaskning

Allerførst vil jeg gerne slå fast, at de nye selvklæbende mærker uden problemer kan vaske af på helt normal vis. Jeg har prøvet det, og det forløb smertefrit. Jeg har tidligere vasket en større mængde norske selvklæbende mærker af, og min erfaring er der, at det eneste, man skal tænke på, er ikke at vaske for mange mærker på en gang. Mærkerne er jo bygget op af flere lag: et klisterlag, som bruges til at sætte mærket på brevet, et særligt vandopløseligt lag mellem klisteret og selve papiret, og så til sidst papiret, hvor motivet er tryk på. Det er det vandopløselige lag som skiller klisterlaget fra papiret, som gør det muligt at afvaske frimærkerne. Klisterlaget bliver siddende på kuverten. Når man vasker mærker af, vil det vandopløselige lag blive opløst i vandet, og man skal derfor højst vaske 2-300 mærker ad gangen og skifte vand for hver vask. Så undgår man, at det vandopløselige stof, som er en limart, sætter sig på mærkerne igen.

Postfrisk

Jeg er blevet spurgt: Hvordan skal man forholde sig med de ubrugte nye selvklæbende frimærker? Når man tager dem af deres bagpapir, klistrer de jo. Skal man opbevare dem på deres bagpapir, eller skal man overføre dem til et andet papir. Hvad har albumproducenterne tænkt sig at gøre? Hvad laver de plads til i deres fortryksalbum?

De sidste spørgsmål har jeg desværre ikke nået at få svar på, men det kan jo så komme efterfølgende.

Mit umiddelbare svar på det første spørgsmål må være, at mærkerne skal bibeholdes på deres originale bagpapir. Når Post Danmark sælger selvklæbende enkeltmærker i f.eks. souvenir-mapperne sidder de i indstikskortet på deres bagpapir.

Jeg har i øvrigt lagt mærke til, at de mærker, der sælges i souvenirmapperne leveres på et bagpapir, der er renskåret, hvorimod et enkeltmærke fra et „helark“ bliver revet ud af arket langs med den perforering, som arket er udstyret med.

Bliver mærkerne til souvenir-mapperne lavet fra særlige ark, hvor udstansningen af perforering mellem mærkerne er slået fra? Skal vi til at operere med to kvaliteter postfriske selvklæbende - dem med rene skarpe kanter fra souvenirmapperne og dem fra arkene købt ved skranken på et posthus, hvor man kan se perforeringsstregerne? Lidt ligesom møntsamlere, der har uirculerede mønter og mønter der har været i cirkulation?

Takning

Fra Ebbe Rask, Vordingborg, har jeg modtaget følgende:

Frimærkerne med ”Leg i Sneen” var vores første selvklæbende mærker, og de kom også i et miniark med alle fire værdier.

Som i Tyskland er der også ved disse frimærker forskel i takningen mellem selvklæbende og spytklæbende (hvis man kan kalde de udstansede mærkerandende for ”takning”), men desværre er forskellen ikke så markant som hos tyskerne, så man må have fat i takkemåleren.

Til venstre et mærke fra et helark. Bemærk perforeringen på bagpapiret. Til højre et mærke fra en souvenirmappe - bemærk den renskårne kant!

Øverst et mærke revet ud fra et miniark. Man kan se taverne for enden af takkerne. Nederst et selvklæbende udstansetmærke, med rene skarpe takker. Prøv i øvrigt at tælle antallet af takker. Den øverste har 14 takker, den nederste, selvklæbende har 15 takker

Det bliver spændende at se, om fremtidige miniark, der må fremstilles i udlandet, også udviser afvigende takning; men især bliver det interessant at se, om nye selvklæbende oplag af bølgelinje og lille rigsvåben får samme takning som de hidtidige. Vi får en antydning, når de nye Margrethe-mærker kommer til februar og de nye bølgelinje- og lille rigsvåben kommer til marts.

Vi vil muligvis så få tre udgaver af den bleggule 10 kr., en med trebogstavs gravørnavn, en med fembogstavs og en med selvklæbende, der har en anden takning.

I AFA's katalogtillæg er takning ikke anført for "Leg i Sneen", mon det kommer?

Der er mange interessante betragtninger i Ebbes brev. Spørgsmålet om katalogisering, vil jeg i første omgang lade ligge.

Indledningsvis siger han, at der er forskel i takningen på de selvklæbende og de „spyt klæbende“.

Umiddelbart er der jo forskel, fordi de selvklæbende er udstansede og de spyt klæbende er nå-leperforerede, og mærkene skal her rives fra hinanden således, at papirtaverne kan ses for enden af takningerne.

Men det er nyt for mig, at der er markant forskel på takningen på de to typer. De selvklæbende fra Nordfynsserien er takket 13 vandret og 13½ lodret - altså 13 x 13½ - hvorimod mærkerne fra miniarkene er takket 12 1/4 både vandret og lodret.

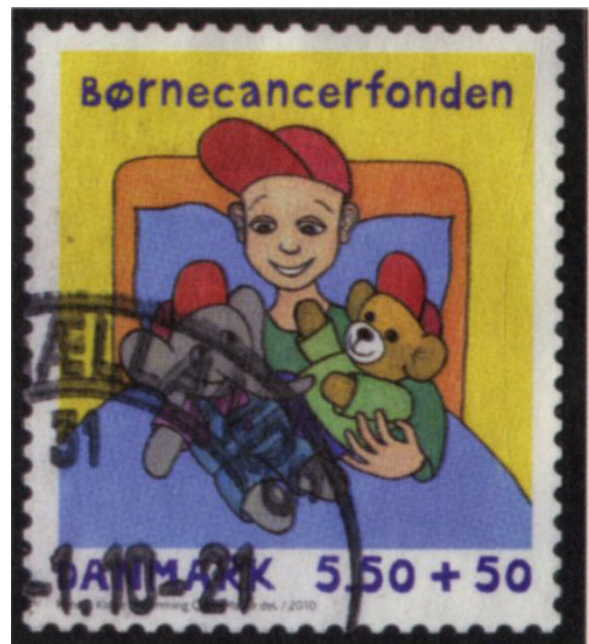
Han oplyser så også, at de nye miniark må fremstilles i udlandet. Det er også en ny oplysning for mig. Den er så vidt jeg ved ikke fremgået af noget officielt pressemateriale, men jeg kan jo tage fejl.

Mht. takningsforskellene så kan man jo sige, at når der nu skal være forskel på et selvklæbende og et spyt klæbende mht. papir og udstansningsmetode, så kan der jo ligeså godt være rigtig forskel, også på takningen.

Det må da være rigtigt rart at få luftet takkemåleren igen, som i så lang tid har ligget ubrugt bag i skuffen!

Hæftemærket har en udstansning, hvor mærkerne slynger sig ind i binanden - hjørnerne er uregelmæssige af samme årsag. Takningen er grov nærmest 9 3/4 og takkerne er runde

Arkmærket har en normal takning - 13 x 13 1/2

Børnecancermærket

Af Børge Hansen, Nordfalster Frimærkeklub og kontaktperson i Lolland-Falster-regionen er jeg blevet gjort opmærksom på en markant forskel på de selvklæbende mærker i det nye velgørenhedsmærke til fordel for Børnecancerfonden. Det findes kun selvklæbende, men mærkerne i hæfterne har en markant anderledes takning end mærkerne udgivet i helark.

Jeg har været i kontakt med Lene Reipuert, Post Danmark Frimærker, og hun bekræfter, at der er forskel.

Det er også sådan, at arkmærkerne ikke kan kø-

bes på det lokale posthus, men kun i Post Danmarks internetbutik, som i øvrigt i dag står for 60% af frimærkesalget i Danmark!! Det har været sådan ved de sidste 3 udgivelser af velgørenhedsmærker, at helark kun har kunnet købes i internetbutikken. Dertil er at sige, at det jo ikke før har været et problem, når hæftemærker og arkmærker har været ens.

Lene Reipuert oplyser også, at takningsmåden i de nye frimærkehæfter er et forsøg. Man eksperimenterer stadig med den nye trykmaskines muligheder.

På førstedagskuverter og førstedagsark er kun arkmærkerne blevet benyttet. Hæftemærkerne findes altså ikke førstedags-stemplet.

Så et råd til samlerne er at holde øjne og ører åbne i øjeblikket. Og takningsvariationerne skal helt sikkert med i katalogerne.